

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์

อาจารย์ชนิภา ทิพย์อักษร

สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์

Destroy your enemy by making him your friend

“จงทำลายศัตรูของท่าน ด้วยการทำให้เขาเป็นมิตร”

อับราฮัม ลินคอล์น

<https://www.google.com/search?rlz>

ความหมายของมนุษยสัมพันธ์

มนุษย์ (*human*) หมายถึง ลักษณะของความเป็น

มนุษย์ คือ ผู้มีจิตใจสูง

สัมพันธ์ (*relations*) หมายถึง ความผูกพัน

เกี่ยวข้อง การติดต่อกัน ความเกี่ยวพันกัน

“มนุษย์สัมพันธ์”

การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างคนที่อยู่ร่วมกัน
และมีความเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน

<https://www.google.com/search?rlz>

ความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์

1. มนุษยสัมพันธ์ช่วยสามารถสร้างความสามัคคี
ธรรม
2. สามารถก่อให้เกิดการรวมพลัง
3. ทำให้สังคมปกติสุข คนในสังคมนั้น ๆ อยู่ดีมีสุข
4. ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน
5. ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการทำงาน

ความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์

6. ทำให้คนแตกต่างจากสัตว์อื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านจิตใจ
7. ตระหนักในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
8. ทำให้งานทุกอย่างบรรลุเป้าหมายตามที่องค์กรต้องการ
9. ทำให้คนคล้อยตามได้ เขาก็จะเกิดความชื่นชอบและจะพัฒนาความชื่นชอบจนเกิดเป็นศรัทธา

ลักษณะของมนุษยสัมพันธ์

มนุษยสัมพันธ์นับได้ว่าเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการอยู่ร่วมกันของคน

ศาสตร์ คือ ความรู้ที่เป็นระบบระเบียบที่เชื่อถือได้และสามารถศึกษาหา
ความรู้ได้อย่างมีระบบ

ศิลป์ คือ มีการผสมกลมกลืนกันให้เป็นศิลปะในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะตัวที่ต้องใช้ความสามารถ สติปัญญา

ลักษณะของมนุษยสัมพันธ์

อาจจะสรุปลักษณะของมนุษยสัมพันธ์ ได้ดังนี้

1. บุคคลรวมกันเป็นกลุ่มสังคมที่มีระบบและแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อกันเป็นความสัมพันธ์ที่มีระบบระเบียบ
2. การจูงใจให้บุคคลเกิดพลังในการติดต่อสัมพันธ์และแสดงพฤติกรรมตอบสนองให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
3. การผสมผสานระหว่างวิทยาการต่าง ๆ กับความสามารถเฉพาะตัวแล้วประยุกต์ใช้ในการติดต่อสัมพันธ์เพื่อให้ครองใจและเอาชนะใจผู้อื่นได้

ลักษณะของมนุษยสัมพันธ์

4. การจูงใจก่อให้เกิดการทำงานเป็นหมู่คณะซึ่งต้องอาศัยการประสานงานความร่วมมือร่วมใจของบุคคล
5. การจูงใจที่มีประสิทธิภาพคือการจูงใจที่สนองด้วยความต้องการของผู้อื่น
6. มนุษยสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในหมู่คณะนั้นย่อมาก่อนให้เกิดผล 2 ประการคือ **ตอบสนองความต้องการของบุคคลและตอบสนองความต้องการขององค์กร**
7. ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน ถ้าเปรียบเทียบกับการลงทุนก็นับได้ว่าลงทุนน้อยที่สุดแต่ได้ผลดีที่สุด

การสร้างมนุษยสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพ

มีแนวทางการปฏิบัติดังนี้ คือ

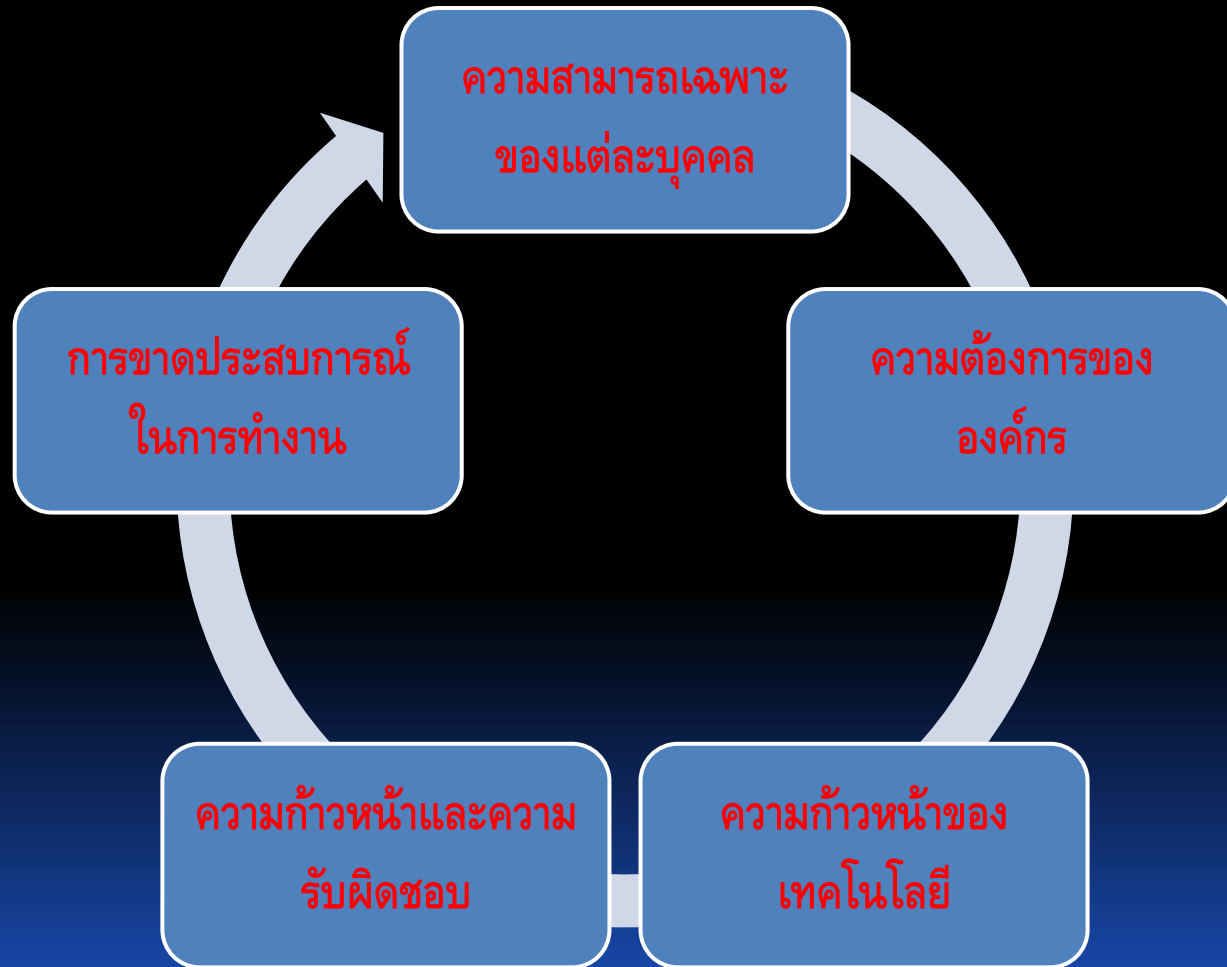
1. ต้องสำรวจตัวเองว่าเรามีจุดดีและจุดด้อยอย่างไร แล้วจึงพัฒนาตน
2. ศึกษาจากตำรา เอกสาร สื่อต่าง ๆ ที่ทำให้เราเห็นตัวแบบในการแสดงบุคลิกภาพ
3. พยายามปรับปรุงบุคลิกภาพของตนอยู่เสมอ ตั้งแต่เส้นผม จนถึงปลายเท้า
4. ฝึกพูดจาให้เป็น พูดอย่างสร้างสรรค์ สื่อความชัดเจนตรงไปตรงมา
5. ฝึกเป็นผู้กระทำสิ่งใด ๆ ให้ผู้อื่นบ้าง เช่น รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น

การสร้างมนุษยสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพ

มีแนวทางการปฏิบัติดังนี้ คือ

6. ให้ตระหนักอยู่เสมอว่าเราอยู่คนเดียวบนโลกไม่ได้ เราต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น
7. ใช้หลักศาสนาสามารถทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
8. การศึกษาแนวความคิดทางจิตวิทยากลุ่มต่าง ๆ ให้ตัวเราบุคคลพัฒนาและปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองได้
9. การให้ความร่วมมือกับคนอื่น ๆ ในการสร้างมนุษยสัมพันธ์
10. ฝึกเป็นคนตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำ เรียกว่า รักษา คำพูด รักษาเวลา

ปัญหาของมนุษย์สัมพันธ์เกิดจากเหตุต่างกัน สามารถแยกออกได้ เป็น 5 ประการ คือ

ขอบเขตของการศึกษาวิชามนุษย์สัมพันธ์

1. การสื่อสาร (Communication)
2. การจูงใจ (Motivation)
3. ความรับผิดชอบ (Responsibility)
4. การเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Empathy)

ประโยชน์ของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

- เข้าใจถึงธรรมชาติ ความต้องการ ความแตกต่าง ตลอดจนลักษณะของบุคคล
- ทำให้เกิดความราบรื่นในการคบหาสมาคม และสามารถทำงานร่วมกับบุคคลทุกคน
- เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารในการใช้มนุษยสัมพันธ์เพื่อความสำเร็จของงาน
- ทำให้เกิดความเชื่อถือ รักใคร่ซึ่งกันและกัน อันจะนำมาซึ่งความสามัคคี

ประโยชน์ของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

- เป็นสื่อในการติดต่อประชาสัมพันธ์ให้บุคคลอื่นยอมรับเข้าใจในการปฏิบัติงานของเราตลอดจนรับฟังข้อคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง อันจะทำให้กิจการต่าง ๆ ที่ทำขึ้นนั้นสำเร็จได้ด้วยดี
- เป็นปัจจัยสำคัญในการประสานงาน
- ทำให้ทุกคนมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน พร้อมทั้งจะร่วมมือกันทำงาน และอยู่ร่วมกัน

ผลเสียที่เกิดจากการขาดมนุษยสัมพันธ์

บุคคลที่รวมกันอยู่สังคมมีหลากหลายและมีความแตกต่างกัน ซึ่งเขาเหล่านั้นจะมีความแตกต่างกันในความต้องการในด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านสติปัญญา เพราะฉะนั้น หากสมาชิกของสังคมขาดมนุษยสัมพันธ์ คือ ไม่พยายามเข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่สนใจความคิดและความต้องการของผู้อื่นแต่ มุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ สังคมนั้นก็จะไม่มีความเจริญก้าวหน้าและไม่มีความมั่นคงเพราะสมาชิกแต่ละคนของสังคมจะไม่ร่วมมือกันต่างฝ่ายต่างจะเอาชนะและชิงดีชิงเด่นกัน

ปรัชญาการทำงานและการดำเนินชีวิต

โดย ดร. เทียม โชควัฒนา

🧠 มนุษย์สัมพันธ์ คือพื้นฐานของความสำเร็จ

🧠 การใช้โทษะ มีแต่สร้างความรุนแรง การใช้โทษะเข้าตัดสิน
ปัญหาไม่เกิดผลดีกับใคร

🧠 ผู้ที่ยิ้มแย้มแจ่มใส มักเป็นที่รักใคร่ของคนทั่วไป

🧠 ข้อทนและอดกลั้น นำไปสู่ความสำเร็จ

ปรัชญาการทำงานและการดำเนินชีวิต

โดย ดร. เทียม โชควัฒนา

👤 <ความรักและความเข้าใจกัน เป็นความสุขอย่างยิ่งของผู้มีภูมิปัญญา

👤 <ความเป็นเพื่อนเป็นเพื่อนสิ่งที่คิงามที่มนุษย์จะพึงปฏิบัติต่อกัน

👤 <อารมณ์ชั่ววูบ อาจทำลายมิตรภาพที่ยืนยาวได้

👤 <การพูดจาอ่อนน้อมถ่อมตนทำให้คนยอมรับ

👤 <หากอยากมีอนาคตที่มั่นคง จงอย่าเห็นแก่ตัว

ปรัชญาการทำงานและการดำเนินชีวิต

โดย ดร. เทียม โชควัฒนา

👤 «ชนะใจมิตรและศัตรูได้ คือผู้ชนะที่แท้จริง

👤 «เราพุดด้วยความโมโหเพียงครั้งเดียวแต่อยู่ในใจของคนอื่นตลอดชีวิต

👤 «ไม่เล่นเนื้อเถื่อนหนังพวกพ้อง อดอยากแค่ไหนจงทำตัวเป็นเสือ

👤 «ไม่มีใครเก่งแต่เพียงผู้เดียว

คำถามท้ายบท

- จงให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ โดยการสังเคราะห์จากความหมายของมนุษยสัมพันธ์ของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- จงอธิบายลำดับขั้นตอนของการการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ทำให้ตนเองมีความสุข ซึ่งผู้อื่นมีความสุขและสังคมมีประสิทธิภาพ
- จงอธิบายความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์
- ปัญหาของมนุษย์สัมพันธ์มีอะไรบ้าง จงอธิบาย
- เป้าหมายที่สำคัญมนุษยสัมพันธ์ตามแนวคิดของ เกียรติ เดวิส ประกอบด้วยอะไรบ้าง จงอธิบาย